

Recenze publikace

Jakub Tomšej, Petr Polák, Kristina Koldinská, Petra Presserová:

Antidiskriminační zákon a související předpisy – praktický komentář

Praha: Wolters Kluwer ČR, 2023.

Ačkoli je antidiskriminační zákon součástí českého právního řádu již 14 let, není možné říci, že by se v něm široká právní i jiná odborná veřejnost orientovala bez nesnází. Důvodů, které k tomu vedou, je celá řada, ať už jde o ne zcela intuitivní obsah některých pojmů, nebo nedostatek české judikatury. Je proto nutné ocenit, že si autorský tým předkládaného praktického komentáře k antidiskriminačnímu zákonu a doprovodným předpisům stanovil ambici napsat komentář, který „nekončí tam, kde začíná problém“. Je možné konstatovat, že tuto ambici se jim podařilo naplnit.

Autorský tým tvoří odborníci a odbornice na danou problematiku z různých oblastí práva a právní praxe. Jsou to právě různorodé aplikační zkušenosti získané v různých právních profesích, které umožňují komplexní pohled na problematiku, jíž se komentář věnuje. S ohledem na průběh veřejné diskuze i mediálně zajímavých kauz bývá antidiskriminační problematika často nechtěně redukována buď na oblast zaměstnanosti, nebo na diskriminace na podkladě několika málo diskriminačních důvodů. Komentář ale problematiku pojímá v celé její šíři, a to zejména díky velkému množství různorodých praktických příkladů.

Ze své vlastní praxe, která zahrnuje jak individuální právní poradenství, tak lektorskou a vzdělávací činnost, vím, jak je důležité při chápání ustanovení antidiskriminačního zákona využít co největší množství příkladů ze života. Praktický komentář jde v tomto ohledu skutečně daleko, když pro výklad zejména klíčových ustanovení týkajících se diskriminačních důvodů, forem diskriminace a souvisejících povinností zejména zaměstnavatelů využívá řadu kazuistik jak z české i evropské soudní praxe, tak z činnosti Veřejného ochránce práv, případně z dalších zdrojů.

Komentář se věnuje nejen hmotným normám, ale i procesním aspektům antidiskriminační problematiky, zejména sdílenému důkaznímu břemenu. Tento pojem bývá v praxi vykládán dosti nešťastně, mj. proto, že není zcela jasné, co by měl žalobce soudu předložit, aby k přenesení důkazního břemene dostačovalo. Předkládaný komentář nejen vysvětluje princip tohoto institutu, ale přidává i srozumitelná doporučení pro potenciální žalobce, jak se v případě tušené či hrozící diskriminace důkazně připravit. Výklad mimo mnoho dalšího obsahuje i kritické zhodnocení nedostatečnosti soudní praxe, kdy tvrzení žalovaných bývají bez hlubšího zkoumání přijata jako dostatečná k vyvrácení domněnky diskriminace. Právě na tomto komplexním přístupu k výkladu problematického institutu se názorně projevují kvality komentáře i přínosný tvůrčí přístup autorského kolektivu.

Komentář se – jak plyne už z názvu – neomezuje jen na samotný antidiskriminační zákon, ale zároveň přibližuje i relevantní ustanovení souvisejících právních předpisů, zejména v oblasti služebních vztahů. I po stránce jazykové a redakční má vysokou úroveň a komplexnost a praktičnost publikace tak doplňuje její srozumitelnost. Antidiskriminační zákon a související předpisy – praktický komentář tak představuje komplexní pomůcku pro porozumění a výklad české antidiskriminační legislativy.

Mgr. Šárka Homfray

II. místopředsedkyně Odborového svazu státních orgánů a organizací